

РЕЦЕНЗИЯ

НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА:

КОНСТРУКТИВИСТКИ ПОДХОДИ В ОРГАНИЗАЦИЯТА И ПРОВЕЖДАНЕТО НА ЕЛЕКТРОННО ОБУЧЕНИЕ

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”, в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма Методика на обучението по математика и информатика

АВТОР: КРАСИМИР ВАЛЕНТИНОВ ХАРИЗАНОВ

Научен ръководител: доц. д.п.н. Наталия Павлова

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на заповед № РД-16-042/22.03.2016 г. на Ректора на Шуменския университет „Епископ Конастантин Преславски” (ШУ). С цитираната заповед, в съответствие с чл. 27 от Правилника за развитие на академичния състав на ШУ, съм назначен за член на научното жури за осигуряване на процедурата за защита на дисертационен труд на тема „Конструктивистки подходи в организацията и провеждането на електронно обучение”, за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 1. Педагогически науки; Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., Докторска програма „Методика на обучението по математика и информатика“. С решение от първото заседание на научното жури, отразено в Протокол №1 от 1.04.2016 г., съм определен да напиша рецензия на дисертационния труд.

Автор на дисертационния труд е Красимир Валентинов Харизанов, редовен докторант към катедра „Методика на обучението по математика и информатика” на ШУ, с научен ръководител проф. д.п.н. Наталия Павлова. Представените от Красимир Валентинов Харизанов материали на хартиен и електронен носител са в съответствие с чл. 26 от Правилника за развитие на академичния състав на ШУ "Епископ Константин Преславски“, което позволява да се направи реална оценка на постигнатите от докторанта резултати.

Красимир Харизанов е завършил висшето си образование през 2004 г. в ШУ "Епископ Константин Преславски", Факултет по математика и информатика, специалност „Информатика“. През 2006 година се дипломира като магистър, завършвайки успешно магистърската програма „Системно администриране“ в същият университет. Започва работа като хоноруван асистент през март 2006 г., а през месец октомври 2006 г. е назначен на основен трудов договор в ШУ като асистент. Основните му дейности и отговорности са свързани с подготовка и провеждане на семинарни и лабораторни упражнения по учебните дисциплини „Училищен курс по информатика с методика на обучението“, Текуща педагогическа практика по информатика, Преддипломна педагогическа практика по информатика, Хоспитиране по информатика. Разработил е учебни курсове в областта на PHP, MySQL, Web дизайн, Компютърна графика, Мултимедийни технологии и други. Участвал е в 13 национални и вътрешно университетски проекта и 1 международен образователен проект. Има опит при работа с талантиливи ученици в Школа А&Б – гр. Шумен, ръководител на група по проект „Успех“ в СОУ „Св. Седмочисленици“ – гр. Търговище (2013-2014 г.) и по проект „С грижа за всеки ученик“ в ПМГ „Нанчо Попович“ гр. Шумен (2014-2015 г.).

Кр. Харизанов има познания и опит за работа със следния софтуер: Microsoft Office™ (Word™, Excel™, PowerPoint™), Photoshop, CorelDraw, Paint.Net, Inkscape, Google SketchUp, HTML, CSS, PHP, MySQL, JQuery, Ajax и др

Красимир Харизанов има много добра теоретична и практическа подготовка по информатика и информационни технологии, умения за работа в екип, технически и компютърни умения. В неговите знания, умения и компетентности съм се убедил по време на продължителната ни съвместна работа при реализацията на един изключително важен проект за българското образование – въвеждането на учебната дисциплина „Информационни технологии“ като задължителен учебен предмет в българските училища. С екипа на издателство „Изкуства“ съвместно сме написали 6 учебни помагала за задължителна подготовка от 5. до 10. клас, 4 методически книги за учителя и 2 учебни помагала за профилирана подготовка по информационни технологии.

Професионалната подготовка и реализация на Красимир Харизанов логично го насочват към разработване на дисертационен труд в областта на

методиката на преподаване на математика, информатика и ИТ. Натрупаният през годините опит, обосновава избора на темата на дисертацията и е предпоставка за получените в труда научни и научно-приложни резултати.

Представеният за предварително рецензиран дисертационен труд “Конструктивистки подходи в организацията и провеждането на електронно обучение” е посветен на реализацията на принципите на теорията на конструктивизма в организацията на електронното обучение.

Дисертацията се състои от увод, четири глави, заключение, списък с използвана литература и приложения. Тя е представена върху **160** стандартни машинописни страници. Авторът си е поставил амбициозната цел да приложи класическата Теория на конструктивизма във времето на новите ИТ и новото електронно обучение. Красимир Харизанов е проучил и анализирал литература и източници в Интернет по научната проблематика, като са посочени **128** заглавия. Тези източници са цитирани в текста на дисертацията.

В първата глава на дисертационния труд е направен исторически преглед на развитието на конструктивизма и теоретичните му интерпретации от гледна точка на философията, психологията и педагогиката. Описани са съвременни подходи използвани в българската и чуждата педагогическа практика, свързани с връзката на конструктивизма с електронното обучение. На практика в тази глава са представени основните теоретико-философски постановки, върху които е изградена оригиналната авторска web платформа.

Във втората глава на дисертационния труд са описани удачни технологични реализации на образователно-ориентирани платформи от различен тип, които се прилагат в България и чужбина. Съществен принос на автора тук е разкриването на нагласите на студентите от ШУ към електронното обучение и разкриване на техните изисквания към начина на провеждане на web-подпомогнато обучение. В тази глава е предложен авторски модел, представящ мястото и връзката между методическата платформа и платформата за електронно обучение, използвани от същите студенти от ШУ по други учебни дисциплини.

В третата глава е представено проучване, свързано с необходимостта, нагласата и качествата, които трябва да притежава една методическа web платформа, проведено в периода 2013-2015 г. При провеждане на проучването са получени изводи и резултати, които са публикувани в методически издания в България и чужбина. Изследвани са въпроси относно организацията, провеждането на обучението по хоспитиране, текуща и

преддипломна педагогическа практика на студенти от педагогическите специалности с помощта на авторска web платформа. Във връзка с проучването е проведено обучение за работа с методическата web платформа на студенти от образователно квалификационна степен бакалавър редовна и задочна форма и на магистри от програма „Педагогика на обучението по информатика и информационни технологии“. В проучването са участвали методици и базови учители.

В **четвъртата глава** са описани основните характеристики и възможности на създадената от автора методическа web платформа. Тя представлява напълно завършено авторско софтуерно приложение, което може да бъде реално използвано в педагогическата практика. Софтуерното приложение отговаря на всички изисквания и стандарти на съвременните интернет технологии. Може да се твърди, че методическата web платформа представлява **основния** научно-практически принос на дисертационния труд.

Считам, че разглеждания в дисертацията научен проблем е **актуален** при подготовката и квалификацията на учители за използване на нови информационни технологии. Предлаганият текст съдържа **нови** идеи и резултати в областта на методиката на преподаване. Езикът на който е написана дисертацията е **научен и точен**. Обемът от 160 страници е в рамките на **нормалното** за този тип изследвания. **Много добро** впечатление оставя у читателя оформянето на дисертацията. Представени са много илюстративни материали – таблици, схеми и др.

Основните резултати от дисертацията са публикувани в **6** публикации, които докторантът е представил – три от публикациите са на български език, две на английски език и една на руски език. Този брой е **достатъчен** като количествен критерий за получаване на научната и образователна степен доктор.

Предложените идеи и резултати вече са намерили отзвук в специализираната научна литература – докторантът е представил списък с **10** цитирания на негови работи.

Красимир Харизанов е спазил правилата на научната етика – не е публикувал един и същ ръкопис на различни места, няма плагиатство, не е използвал техниката **“copy-paste”** в представените за рецензиране публикации.

В края на дисертацията авторът е посочил **6** приноса, които е определил като научни и научно-приложни.

Трудът съдържа необходимите компоненти на докторска дисертация и е разработен в съответствие с изискванията за научно-методическо изследване. Красимир Харизанов е успял убедително да постигне основната цел на изследването за реализиране на експерименталната методическа web платформа. Важно обстоятелство за неоспоримата полезност на дисертационния труд е фактът, че докторантът предлага подробно развита и научно обоснована методическа система за конкретни приложения на ИТ в обучението.

Авторефератът отразява правилно съдържанието на дисертационния труд. Той е изготвен качествено, според изискванията на закона и съответните правилници, включвайки основните резултати получени в дисертацията и съответните приноси така, както те са формулирани от автора.

Към представената за рецензиране дисертация имам някои **забележки**:

1. Формулираната хипотеза на дисертационния труд е: “Прилагането на предложената методическа web платформа при студенти, обучаващи се в ОКС бакалавър и магистър редовно и задочно обучение и тези които придобиват квалификация учител, води до подпомагане на организацията и **повишаване** качеството на обучение в методическия курс (хоспитиране, ТПП, ППП, УКИИТ)”. Според рецензентът не е ясно как ще се измерва повишаването на качеството на обучение, т.е. как ще се доказва при съответните педагогически експерименти (Какво ще се мери?). Не е ясен и термина „Методически курс”, който се използва в хипотезата.

2. В текста на дисертацията, освен в четвърта глава, не проличава добре **личния принос** на автора. Добре е в изводите след всяка глава да се подчертае и **оригиналността** на съответните резултати.

Дисертационният труд на Красимир Харизанов на тема „Конструктивистки подходи в организацията и провеждането на електронно обучение” отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и на Правилника за развитие на академичния състав на ШУ “Епископ Константин Преславски“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Дисертационното изследване показва, че докторант Красимир Харизанов притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност „Методика на обучението по математика и информатика”, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Въз основа на гореизложеното давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено в рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен "доктор"** на **Красимир Валентинов Харизанов** в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., докторска програма **Методика на обучението по математика и информатика.**

08.05.2016 г.

Проф. д-р Коста Андреев Гъров